Українська мова 5 клас

Сьогодні 18.10.2023 *Ypoκ №029* BCIM pptx

Фразеологічний словник

Мета: ознайомити з фразеологічними словниками; повторити та закріпити відомості про фразеологізми; продовжувати формувати вміння вирізняти їх у реченнях та тексті, розкривати їхнє значення; формувати вміння користуватися фразеологічним словником; розвивавати логічне та образне мислення; сприяти збагаченню та уточненню словника учнів; виховувати пошану до усної народної творчості.

Організація класу

Уже дзвінок нам дав сигнал:

Працювати час настав.

Тож і ми часу не гаймо, Роботу швидше починаймо.

Вправа «Вітання». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

Хто прийшов із гарним настроєм — рукою махніть.

Вправа «Вітаю». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

Хто чує мене головою кивніть.

Хто бачить мене— прошу, оком моргніть.

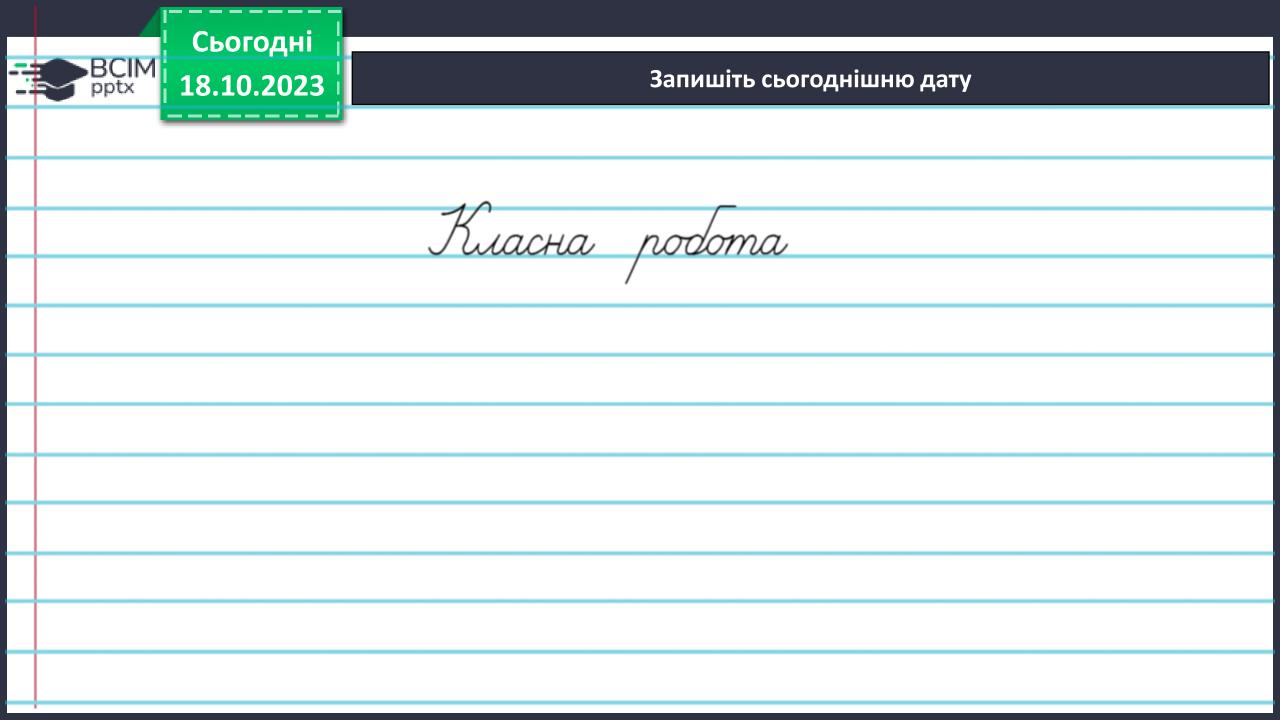

Хто найвеселіший — ви всім усміхніться.

Перевірка домашнього завдання

Слово дня

утирач, стирок, покутник, весільний, плечовий

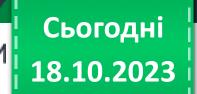
Прочитайте епіграф. Які слова є оберегами родинного щастя? Що вам про це відомо? Чи повний цей перелік? Про які обереги не згадано?

Прочитайте «слова дня». Що з переліку вам відомо, а що — ні? Який оберіг українських родин має такі назви?

Пригадуємо

- 1. Які словники ви знаєте?
- 2. До яких із них ви найчастіше звертаєтеся?
- 3. Що вам відомо про словник фразеологізмів?

Шукаємо відповіді на запитання:

- 1. Які є види фразеологічних словників?
- 2. Як побудований фразеологічний словник?
- 3. Як правильно ним користуватися?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Вправа 176. Прочитайте текст. Доберіть до нього заголовок. Перекажіть. Випишіть слова, які є для українських родин оберегами. Доберіть за словником фразеологізми, у яких є ці слова. Що нового ви дізналися? Спробуйте цей текст відтворити малюнком або схемою

Дім захиі українська х

Рушник, горщик, підкова.

юдської душі. Тобто сама

ъятими

Подавати рушники, розбити глека, кресати підковами.

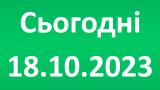
силу оберега мав г посуд. щоо у домг панувала злагода, потрюно мати в господарстві і горщики, і горщиці.

Підкова як оберіг має одне значення— символ удачі, щастя, достатку й захист від злих сил.

_{Підручник.} Сторінка

73

Чому вдома не варто зберігати

надбитий посуд?

Вправа 177. Прочитайте українські прислів'я та приказки. Про кого так кажуть? До яких фразеологізмів подане прислів'я є синонімом?

В очі любить, а за очі гудить. У тихому болоті чорти водяться. Верзе, що й купи не тримається. Вискочив, як Пилип з конопель. Він і комара не скривдить. І з води сухим вийде. Набалакає, що й на вербі груші ростуть. Вітер свище в голові. Гляне — молоко кисне. Говорить прямо, а робить криво. Говорить, мов клоччя жує. На язиці густо, а на ділі пусто. Наговорив сім мішків вовни, і всі неповні.

_{Підручник.} Сторінка

Городить ні се ні те.

Вправа 178. Прочитайте фразеологізми. Звірте їхні значення за словником. Які з них можна застосувати до персонажів літературних творів?

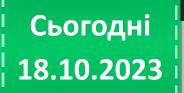
У чуже просо не пхай носа - безцеремонно втручатися в що-небудь. Облизня спіймав - зазнати невдачі. Сім п'ятниць на тиждень - часто змінювати погляди й рішення. Шукає вчорашнього дня - витрачати час на шукання того, чого вже не можна знайти, що не існує. Влітку і качка прачка – дуже легко виконати. З великої хмари малий дощ - люди, котрі часто вихваляються, як правило, мало що роблять. І на сонці є плями - кожен має право на помилку. Співатиме півень чи ні, а день буде – подія в будь-якому разі відбудеться.

Вправа 179. З'ясуйте за словником, що означають подані фразеологізми. Зробіть висновки, чому стільки прислів'їв присвячено одній проблемі

Одна ластівка не робить весни - окремі ознаки, прикмети явища не свідчать про його виникнення або існування насправді. Одна рука в долоні не плеще – неможливість виконати що-небудь. Одне дерево ще не ліс – дуже мало для досягнення цілі. Одним пальцем і голки не втримаєш - сам нічого не зможеш зробити.

Вправа «Трибуна думок»

Що важливе для себе ви дізналися сьогодні? Чим корисна робота з фразеологічним словником? Які фразеологізми вас здивували? Якими фразеологізмами ви збагатили себе на уроці?

1. З'ясуйте, у якому рядку всі словосполучення є фразеологізмами.

- А) читати по очах, читати повість, читати вголос
- Б) пекти раків, пекти хліб, пекти пеком
- В) злий собака, собаку з'їсти, придбати собаку
  - морський вовк, вовки виють, не бачити маленого вовка

Підручник. Сторінка

2. Фразеологізму «передати куті меду» відповідає тлумачення.

А) перебільшувати

Б) лякатися

) натякати на щось

В) мовчати

Підручник. Сторінка

3. Позначте антонім до фразеологізму «байдики бити».

- А) бити ключем
- Б) працювати як мокре горить
- В) працювати не розгинаючи спини
  - Г) бити по кишені

Домашне завдання

Вивчити теоретичний матеріал.
Опрацювати класну роботу.
Знати всі відомості з теми
«Фразеологізми»

Оціни роботу за допомогою фразеологізмів

Інформацію зарубали на носі.

TAK

HI

Не урок, а камінь спотикання.

TAK

HI

Так працював, що думав з себе вискочу.

TAK

HI

Ох і заварили ми сьогодні кашу.

TAK

HI

Час кинутий на вітер.

TAK

HI

Хочу поділитись знаннями, що аж руки сверблять.

TAK

HI